

Otázky k označovaniu potravín

Ing. Ján Štulc

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Uvádzenie resp. neuvádzanie znaku „preškrtnutého klasu,“ ako informáciu o výrobku, ktorý je vhodný pre osoby trpiace neznášanlivosťou na glutén.

Náš názor:

- nemáme vedomosť, kto a za akých podmienok určuje používanie tohto znaku / v CZ je to myslím riadené cez organizáciu celiatikov
- akreditované spoločnosti, ktoré nám posudzovali označenie v posúdení „odporúčajú“ neuvádzať tento znak
- podľa informácii z trhu máme pozitívny ohlas, nakoľko spotrebiteľ sa ľahšie orientuje / nemusí čítať ostatné údaje o výrobku
- v zmysle Nariadenia Komisie (ES) č. 41/2009, Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č.828/2014 používame označenie „bezgluténový výrobok“

Použitie „preškrtnutého klasu“ sme odstránili, reakcie spotrebiteľov ale boli takmer okamžité a reagovali otázkami či už naše výrobky obsahujú glutén, keďže v označení nebol klas.

Naša otázka je či podľa výkladu príslušných nariadení skutočne nie je možné tento znak použiť v označení „bezgluténových výrobkov“?

Odpoveď:

Logo pre bezlepkovú potravinu je možné použiť. Rýchla a zrozumiteľná informácia pre celiatikov.

Označovanie určitých zložiek v potravinách určených konečnému spotrebiteľovi :

1. Podľa Nariadenia EP a Rady č. 1169/2011 označenie určitých zložiek má byť :

- **stimulátor/zvýrazňovač chuti**

Korigendum k nariadeniu EP a Rady č. 1333/2008, na strane 29 v prílohe I bode 14 :

namiesto: „14. ,zvýrazňovače chuti a arómy‘ ...“

má byť: „14. ,zvýrazňovače vône a chuti‘ ...“.

Na túto otázku nám bolo písomne odpovedané z ÚVZ SR, že sa má uvádzať označenie skupiny podľa korigenda k nariadeniu č. 1333/2008, v súčasnosti máme rozpor s odberateľom, ktorý vyžaduje označenie podľa nariadenia č.1169/2011, **ako teda máme postupovať ?**

Odpoveď:

O označovaní určitých zložiek v potravinách hovorí nariadenie č. 1169/2011 – je o informáciách pre spotrebiteľov a je z roku 2011. Príloha VII časť C nariadenia

Ide o označovanie rýb. Legislatíva hovorí, že ak obsah vody je viac ako 5% je potrebné tento údaj uvádzať na obale. Je to potrebné aj v takom prípade, keď je vyčíslený podiel rybieho mäsa?

Príklad:

1. Rybie filé z aljašskej tresky 65%, voda, stabilizátor E462

2. Rybie filé z aljašskej tresky 65%, voda 35%, stabilizátor E462

Ktorá z týchto variant je správna?

Odpoveď – **druhý príklad.**

Chcela by som sa spýtať, ako máme označovať krajinu pôvodu v zmysle Nariadenia ES č. 1337/2013. Vo vyhláške č. 163/2014 o podmienkach používania dobrovoľného označovania poľnohospodárskych produktov a potravín na účely informovania spotrebiteľa sa v §3 uvádza text „Vyrobené na Slovensku“.

Preto by sme sa chceli vedieť ako je správne uvádzať pôvodu alebo sú správne oba varianty?

- Chované v: Slovenská republika alebo chované v : Slovensko
- Zabité v: Slovenská republika alebo Zabité v : Slovensko

Odpoveď:

Chované na Slovensku a Zabité na Slovensku alebo

Chované a zabité na Slovensku ale

Chované v Poľsku a zabité v Maďarsku

Označovanie alergénov vo výrobku

Jedná sa o jednozložkové výrobky so surovín ako sú kukurica, ryža, pohánka, ktoré prirodzene neobsahujú glutén. Vyrábame však výrobky s obsahom pšenice, preto môže nastať možnosť, že výrobky len na báze kukurice, ryže alebo pohánky môžu byť kontaminované gluténom. Ako by mal byť vyznačený možný výskyt alergénu na obale výrobku, aby bol v súlade Nariadením EP č. 1169/2011.

Odpoveď:

Pohánka 1 kg

Môže obsahovať glutén.

Odberatelia výrobkov od nás požadujú za účelom informovania spotrebiteľa ohľadom dobrovoľného označovania potravín pojmom **Slovenská potravina**. Vo Vyhláške MP SR č. 163/2014 z júna 2014 že pojmom Slovenská potravina ak najmenej 75 % surovín a prísad použitých na jej výrobu **pochádza zo Slovenskej republiky** a všetky fázy jej výrobného procesu sa uskutočňujú v Slovenskej republike. Prosím Vás o objasnenie pojmu „pochádza zo Slovenskej republiky“.

Odpoveď:

Dopestované, vychované a zabité, vyrobené na Slovensku.

Niektoré druhy obilia, z ktorých vyrábame alebo plánujeme vyrábať napr. pohánka, pšeno, ryža nie sú pestované na Slovensku. Nakupujeme ich od slovenských dodávateľov. Ako je to s označovaním „Krajiny pôvodu“ v takýchto prípadoch, ak by výrobok bol zložený iba z jedného druhu predtým vymenovaných druhov obilia a ochutený soľou, prípadne doplnený malým množstvom inej zložky.

Odpoveď:

Ak sú suroviny dopestované mimo Slovenska, tak z nich vyrobená potravina sa označí „Vyrobené na Slovensku“.

Pokiaľ je výrobok plnený do jedlého čreva, napríklad **Špekačky** v bravčovom čreve, je výrobca povinný bravčové črevo uviesť aj v zložení ako zložku mäsového výrobku? Ak áno, kam to v zložení uviesť?

Odpoveď:

Nariadenie v Prílohe VI časť C vyžaduje uviesť len nejedlé črevá.

Ale keďže spotrebiteľ bravčové črevo zje, je súčasťou Špekačky, tak správne je uviesť na konci zoznamu zložiek „**balené v bravčovom čreve**“, alebo „**bravčové črevo**“.

Pokiaľ výrobok obsahuje či už ako samostatnú zložku alebo vo forme zmesi bielkovinu rastlinného pôvodu (napríklad sóju), alebo živočíšneho pôvodu (napr. bravčovú bielkovinu alebo hemoglobín) je výrobca povinný postupovať v súlade s Prílohou VI, bod 4, t. j. je potrebné deklarovať popri názve (aj keď ich obsah sa pohybuje na úrovni cca 1 – 2%)?

Odpoveď:

Áno, je povinný postupovať podľa Prílohy VI bod 4 nariadenia.

Vzťahuje sa to aj na hemoglobín, ktorý sa používa v MV ako farbivo a tvorí cca 0,001 na 1 kg?

Odpoveď:

Áno, vzťahuje sa to aj na hemoglobín.

Parený syr

Prosím o usmernenie ako má označiť výrobca napríklad parených syrov zloženie, nakoľko výroba prebieha dvojakým spôsobom:

- 1.—buď je parený syr vyrábaný z mlieka v prevádzke
- 2.--- alebo sa parený syr robí zo zakúpeného syra z mliekarne.

Niektorí kolegovia žiadajú aby tam v zložení bolo uvedené všetko / syridlo, mlieko, CaCl / hoci výrobca robí nite len podľa bodu 2.

Odpoveď:

Je rozdiel či sa jedná o výrobok „Parený syr“ alebo o kategóriu potravín ako zložky inej potraviny – Príloha VII časť B

Príloha II 7. **Mlieko a mliečne výrobky** (vrátane laktózy) okrem:

a) srvátky použitej na výrobu alkoholických destilátov vrátane etylalkoholu poľnohospodárskeho pôvodu;

b) laktitolu.

Otázka: Ako má byť alergizujúca zložka označená napríklad pri parenom syre? Stačí zvýrazniť syr, alebo má sa uviesť že obsahuje mlieko, alebo mrazený krém s ovčím jogurtom? Ako sa tieto zložky označia????

Odpoveď:

Je postačujúce uviesť a zvýrazniť všeobecne známe názvy ako sú napríklad **syr, maslo, mlieko**, sušené **mlieko, ryba**, ako kategóriu namiesto špecifického názvu, ak je zložkou inej potraviny.

Ak je to losos, kapor, treska, nie je potrebné do zátvorky napísať ešte **ryba**. Ale ak sa jedná o neznámu rybu, za jej názov je potrebné napísať do zátvorky **ryba**.

Pod názvom mlieko sa myslí **kravské mlieko**. Ak použijem kozie mlieko, musím napísať celé. To isté platí aj pre slepačie vajcia.

Otázka

Označenie med s orechmi sa nesmie použiť. Môže sa použiť orechy v mede ?

Odpoved'

„Orechy v mede“ sa môže použiť.

Smažené zemiakové lupienky

Je potrebné v zozname zložiek uvádzať množstvo zložky „zemiaky“ v hmotnostných %?

Ako si vysvetliť prílohu VIII bod 1 písm. a) bod iv) Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011, kde je uvedené:

„Uvádzanie množstva sa nevyžaduje:

pri zložke alebo kategórii zložiek:

iv) ktorá, ak je aj uvedená v názve potraviny, neovplyvňuje výber spotrebiteľa v krajine, kde sa umiestňuje na trh, pretože odchýlka od množstva nie je významná pre charakteristiku potraviny ani pre jej odlíšenie od podobných potravín;“

Odpoveď

Ak sú to lupienky zo zemiakov smažené v oleji a ochutené, tak nie je potrebné písať v zložení % zemiakov.

Krajina pôvodu alebo miesto pôvodu ak ide o mäso, ktoré patrí pod kódy kombinovanej nomenklatúry (KN) uvedené v prílohe XI. Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011:

Vzťahuje sa Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. 1337/2013 aj na nebalené čerstvé chladené mäso ponúkané na predaj konečnému spotrebiteľovi alebo zariadeniam spoločného stravovania bez balenia alebo ak je zabalené v priestoroch predaja na žiadosť spotrebiteľa alebo je balené na priamy predaj, alebo bude prijaté vnútroštátne opatrenie, kde to bude uvedené? (čl. 44 ods. 1 písm. b) Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011).

Odpoveď

Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. 1337/2013 sa vzťahuje na balené čerstvé, chladené a mrazené mäso na predaj konečnému spotrebiteľovi alebo zariadeniam spoločného stravovania.

Pre označovanie nebaleného mäsa bude platiť po notifikácii Vyhláška MPRV SR na označovanie potravín.

Vysvetliť označovanie látok alebo výrobkov spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť vo vzťahu k mliečnym výrobkom označeným napr. ako „syr“, „jogurt“, „smotana“, „maslo“... čl. 21 ods. 1 Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011, kde je uvedené:

„...Údaje uvedené v článku 9 ods. 1 písm. c) sa nemusia uvádzať, ak názov potraviny jasne odkazuje na dotknutú látku alebo výrobok...“

Niektorí výrobcovia zvýrazňujú v mliečnych výrobkoch zložky *„mlieko alebo mliečny výrobok (vrátane laktózy)“*, niektorí nie.

Odpoveď

Príklady – „Plnotučné mlieko“ obsah tuku min. 3%

Nie je potrebné písať zloženie a ani zvýrazňovať a písať odkazy na alergény.

„Smotanový jogurt jahodový“

V zložení uvediem v klesajúcom poradí všetky zložky, % jahôd a zvýrazním alergény.

Nariadenie EÚ 1169/2011 článok 26- Krajina pôvodu alebo miesto pôvodu ods. 5 Komisia EP a R mala predložiť do 13.12 2014 správu o povinnom označení krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu a nie je nám jasné od kedy bude možné to aplikovať v praxi.

Odpoveď

Komisia do 13.12.2014 EP a Rade správu nepredložila, preto nie je žiadne vykonávacie nariadenie Komisie a aj článok 26. (3.) je nevykonateľný.

Správa je hotová, pokračovať bude nová Komisia.

Nariadenie EÚ č. 1169/2011 článok 15 jazykové požiadavky - povinné informácie sa uvádzajú v jazyku, ktorý je ľahko zrozumiteľný pre spotrebiteľov v členských štátoch – dá sa akceptovať český jazyk?

Odpoveď

Nie, platí zákon o štátnom jazyku a novela zákona o potravinách č. 152/1995 Z. z.

§ 9 Označovanie potravín

(1) Ten, kto vyrába potraviny, manipuluje s nimi alebo ich umiestňuje na trh, **je povinný ich označiť v kodifikovanej podobe štátneho jazyka** údajmi podľa osobitného predpisu.⁹⁾

Chceli by sme podrobnejšie vysvetliť čl.8 ods.7 (či je možné aby balené potraviny pred predajom boli označené len v dodacích dokladoch – je to identické s Vyhláškou 127, §13, ods. 2? A ako je to v prípade jednotlivito balených neoznačených potravín uložených v označenom druhom obale určených pre zariadenia spoločného stravovania – riešime to vo veľkoobchodných skladoch.

Odpoveď

1. Áno, je to totožné.
2. V zariadeniach spoločného stravovania musí spotrebiteľ dostať všetky povinné informácie – dôležitá je veľkosť plochy obalu.

Príklady – malé balenia medu, džem, kečup, horčica a pod.

§ 12 ods. 1 písm. n) zákona č. 152/1995 Z. z. (je povinný krájané potraviny alebo potraviny predávané na hmotnosť označovať údajom o ich zložení a dátume spotreby na výveske na viditeľnom mieste v blízkosti vystavenej potraviny; táto povinnosť sa nevzťahuje na balené potraviny vo výrobe, čerstvé ovocie a zeleninu) v nadväznosti na článok 44 ods. 1 písm. b) nariadenia 1169/2011 (poskytnutie iných údajov uvedených v článkoch 9 a 10 nie je povinné, ak členské štáty neprijmú vnútroštátne opatrenia, podľa ktorých sa vyžaduje poskytnutie niektorých alebo všetkých týchto údajov alebo prvkov týchto údajov) ohľadne toho, či sa zákon č. 152/1995 Z.z. a Vyhláška č. 127/2012 Z.z. považujú za notifikované predpisy v súlade so znením predmetného článku (čl. 44 ods. 1 písm. b) aj napriek tomu že boli vydané pred vykonateľnosťou nariadenia 1169/2011? Alebo sa musia vydať nové?

Odpoveď

Špeciálne predpisy ak sú spomenuté v nariadení nestrácajú platnosť, ale všeobecne národné predpisy nesmú byť v rozpore s nariadením EÚ.

Preto sa národné predpisy novelizujú – zabránenie duplicity, notifikujú – zjednotenie a vzájomné uznávanie.

V SR novela zákona o potravinách a nová vyhláška MPRV SR o označovaní potravín.

1. V zložení sa má uvádzať „jedlá soľ“ alebo stačí len „soľ“?
2. Akým spôsobom označovať alergény u jednozložkových potravín u ktorých nie je povinnosť písať zoznam zložiek (*syr, maslo, fermentované mlieko a smotanu, mlieko...* (článok 19 ods. 1).

Odpoveď

1. Stačí len „**soľ**“.
2. Článok 21 (1.) Ak zoznam zložiek neexistuje, údaje uvedené v článku 9 ods. 1 písm. c) zahŕňajú slovo „**obsahuje**“, po ktorom nasleduje názov látky alebo výrobku, ktoré sa uvádzajú v prílohe II.

Údaje uvedené v článku 9 ods. 1 písm. c) sa nemusia uvádzať, ak názov potraviny jasne odkazuje na dotknutú látku alebo výrobok.

Dobrý den, pán Bířeš,

dovoluji si Vás požádat o radu/stanovisko ŠVPS ve věci, se kterou se v nejednom případě potýkám a nedaří se mi dopátrat se „pravdy“.

Je z Vaší strany správný výklad legislativy takový, že v případě výrobků dovážených z členských zemí EU, musí výrobek splňovat legislativní požadavky země, která výrobek vyrábí nikoli země, ve které je uváděn na trh? Má „přednost“ legislativa „vyrábějící“ země i v případě, že je v rozporu s legislativou země, ve které je daný výrobek uváděn na trh?

Jedná se např. o rozpor v rámci hmotností balených výrobků, kdy v České republice je povolena záporná hmotnostní odchylka balených výrobků, na Slovensku nikoli.

Ráda bych předešla případným nežádoucím sankcím, proto Vás velmi prosím o Vaše stanovisko a pomoc.

Odpověď

V rámci EÚ platí klauzula vzájomného uznávania. Každý národný predpis je notifikovaný (3 + 3 mesiace).

Slovenský národný predpis platí pre slovenských výrobcov a pre tretie krajiny.

Dovoľujem si týmto, aj na základe odporúčaní RÚVZ, obrátiť sa na Vás a požiadať Vás o informáciu týkajúcu sa označovania potravín v zmysle Rady (EÚ) č. [1169/2011](#) z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady.

Podľa čl. 9(2) predmetného nariadenia sa zoznam povinných informácií uvedený v čl. 9(1) musí označiť slovami a číslicami.

Chceli by sme sa však spýtať, či je nejakým právnym predpisom určená forma číslic, resp. či sa **v označení potravín môžu uvádzať okrem arabských číslic aj rímske číslice** ? Túto informáciu sa nám doposiaľ nepodarilo zistiť zo žiadneho informačného zdroja, právneho predpisu, resp. nám ju iné orgány nevedeli poskytnúť.

Odpoveď

Informácie pre spotrebiteľov musia byť ľahko zrozumiteľné. Na školách v EÚ sa žiaci učia počítat arabskými číslicami. Zrozumiteľné a obvyklé sú práve arabské číslice.

Použitie rímskych číslic môže byť pre spotrebiteľov mätúce (prečo je tam V, ale výrobca tým myslel rímsku 5) a zložité, lebo nie je možné vyjadriť výživové údaje v hodnotách na jedno, resp. dve desatinné miesta.

Prosím Vás o zaslanie stanoviska ohľadne označovania **leča zeleninového**. Výrobok neoznačujeme na etikete informáciou o pevnom podiele, keďže sa nejedná o výrobok v náleve, resp. šťave. Výroba sa realizuje nadávkovaním surovín (paprika, cibuľa, paradajkový pretlak, škrob, koreniny a voda) do kotla, kde sa hmota privedie do varu a následne sa táto hmota - lečo dávkuje do konzervárenských obalov. Na etikete je grafické znázornenie papriky, cibule a paradajok. Je povinnosťou výrobcu uvádzať percentuálne zastúpenie uvedených surovín v zložení výrobku, keď ich varením a sterilizáciou dochádza k narušeniu, resp. podstatným váhovým zmenám?

Odpoveď

Nie je povinnosťou uvádzať v zložení percentuálne zastúpenie graficky znázornenej papriky, cibule a paradajok na etikete – Príloha VIII a VII Nariadenia č. 1169/2011.

Otázka, postreh Dobrý den, prosím o informaci, jak budete postupovat při kontrole a posuzování správnosti uvádění výživových údajů u práškových výrobků v souladu s novým nařízením (EU) č. 1169/2011. Konkrétně se nám jedná o to, zda na výrobcích typu puding v prášku, nealkoholický nápoj v prášku apod. uvádět hodnoty na 100 g prášku či na 100 g potraviny, která vznikne dle návodu na přípravu.

Odpověď

V nariadení to nie je presne stanovené. Ale zdá sa nám logické pri práškových výrobkoch (puding, nealkoholický nápoj v prášku a pod.) uvádzať výživové hodnoty na 100 g prášku. Spotrebiteľ nemusí nutne použiť Váš návod na prípravu a namiesto mlieka, môže použiť vodu a opačne.

Označovanie jednotlivých balení keksíkov ku káve (kontrola označovania v baliarni). Keksík je zabalený, plocha je väčšia ako 10 cm², ale je to súčasť kávy, nedá sa kúpiť v kaviarni samostatne – musí byť každý jeden označený, alebo stačí uviesť všetky povinné údaje na etikete na kartónovej škatuli – 2. obal?

Odpoveď

Každý musí byť označený, zákazníkovi neprinesú celú kartónovú škatulu.

Otázka

V otázkach k 1169/2011 z 31.1.2013 str. 4 sa píše, že sa za predajné jednotky nepovažujú potraviny v porciových téglíkoch (džemy, med, horčica), ktoré sa v zariadeniach spoločného stravovania podávajú hosťom ako súčasť jedla. V takýchto prípadoch postačuje, ak sa informácie o potravinách uvedú na viackusovom balení?

Odpoveď – Nie, nepostačujú.

Hodnotenie veľkosti písma pri úradnej kontrole potravín v prevádzkarni – budú hodnotiť inšpektori na mieste alebo odoberú vzorky a označenie vyhodnotí laboratórium kalibrovanou lupou? Aký bude postup?

Odpoveď

Inšpektori odoberú vzorky do laboratória a veľkosť písma vyhodnotí laboratórium.

Otázka

Nebalený chlieb prekrojený na polovicu, jedna polovica sa predá ihneď, druhá je vložená do papierového vrečka. Treba ju označiť všetkými povinnými údajmi?

Odpoveď

Nie, je umiestnená medzi nebalenými chlebami, informácie sú na cenovke a obal chráni chlieb pred vyschnutím, akoby zabalené na požiadanie zákazníka.

Článok 13 Prezentácia povinných údajov

stredná veľkosť písma 1,2 mm

Appendix

Sphinx

Nariadenie v článku 1. a 5. hovorí, že údaje musia byť uvedené na etikete, nerieši priamo označovanie mäsa v pri predaji (nebaleného)v pulte, je preto postačujúce :

- a)Uvádzať povinné údaje o pôvode mäsa na výveske v mieste predaja ?
- b)Pokiaľ je pri predaji mäsa v pulte zákazníkovi na jeho požiadanie v jeho prítomnosti zabalený tovar nalepená váhová etiketa, je potrebné povinné údaje o pôvode mäsa uvádzať aj na tejto etikete?

- a) **Áno, pokiaľ sa však predáva mäso z viacerých „zdrojov“ tak oddelene, a každé musí mať svoje označenie (vývesku)**
- b) **Nie, postačuje informácia na výveske.**

Môžeme pri predaji mäsa v pulte automaticky uplatňovať bod č. 3., článok 5. a na vývesku v mieste predaja označiť naraz k jednému artiklu viacero krajín pôvodu, krajín zabitia a kódov dávky ? Napríklad údaje všetkých dávok, ktoré máme v ten deň v predaji, alebo predpokladáme ich predaj ?

Nie, jednotlivé dávky mäsa, zo zvierat chovaných, zabitých prípadne s rozličným kódom dávky musia byť zreteľne oddelené a označené.

Článok 5, ods. 3

3. Ak niekoľko kusov mäsa z rovnakého druhu alebo rôznych druhov zodpovedá rôznym označeniam v súlade s odsekmi 1 a 2 a sú spotrebiteľovi alebo zariadeniu spoločného stravovania predložené v jednom obale, etiketa musí obsahovať:

- a) zoznam príslušných členských štátov alebo tretích krajín v súlade s odsekmi 1 alebo 2 pre každý druh;
- b) kód dávky, ktorým sa identifikuje mäso dodané spotrebiteľovi alebo zariadeniu spoločného stravovania.

V článku 9. sa hovorí že nariadenie sa uplatňuje od 1. apríla 2015. Neuplatňuje sa na mäso, ktoré bolo zákonným spôsobom uvedené na trh Únie pred 1. aprílom 2015 až do vyčerpania zásob. Čo je v tomto prípade chápané pod pojmom „uvedené na trh Únie“ ? Rozumie sa tým deň kedy bolo mäso vyrobené, vyrobené a zabalené, prípadne dovezené do Únie ?

- Nakoľko celý proces označovania mäsa začína prenosom informácie z bitúнку, domnievame sa že bitúnok označí mäso získané porážkou zvierat zabitých 1. apríla 2015 a tieto informácie sa prenesú na ďalšie spracovanie .

Nariadenie 1760/2000 hovorí o označovaní hovädzieho mäsa a mletého hovädzieho mäsa, Nariadenie 1337/2013 hovorí o označovaní mäsa a mletého mäsa zo sviň, oviec kôz a hydiny. Ani jedno Nariadenie nerieši problém označovania pôvodu mäsa pri zmesných produktoch. Ako má byť označený pôvod mäsa u zmesných produktov ? Príklad : **„Mleté mäso zmes hovädzie a bravčové“**.

a) prevaha bravčového mäsa:

Bravčové m. sa označí podľa 1337/2013, hovädzie nie je povinnosť označiť , avšak dá sa odporučiť

b) Prevaha hovädzieho mäsa:

Hovädzie mäso sa označí povinnými údajmi (1760/2000), bravčové sa označí podľa 1337/2013

V Článku 5 je niekoľkokrát spomenuté: „..., v prípade, ak prevádzkovateľ potravinárskeho podniku preukáže k spokojnosti príslušného orgánu,...“ Ako má prevádzkovateľ chápať výklad predmetného slovného spojenia? Ako zabezpečíme, aby bolo uvedené konanie odkontrolovateľné a nebolo hodnotené zo strany príslušného orgánu len subjektívne?

- PPP by mal kontrolnému orgánu preukázať dokumentačne, že všetky údaje uvedené na výveske, alebo na etikete sú správne a aktuálne tak, aby bola zaistená výsledovateľnosť mäsa .

V nariadení sa nespomína, že by pri pultovom predaji malo byť mäso zo svíň, oviec, kôz a hydiny označené v blízkosti predaja vo voľnom pulte. Stačí ak bude táto informácia zákazníkovi predložená len na vyžiadanie?

Článok 5:

Etiketa na mäse uvedenom v článku 1, ktoré je určené na dodanie konečnému spotrebiteľovi alebo zariadeniam spoločného stravovania, musí obsahovať tieto údaje:

Ústna informácia na vyžiadanie spotrebiteľa je nedostatočná, zle kontrolovateľná. Budú sa vyžadovať kompletne informácie na výveske (predaj nebaleného mäsa).

- V článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovuje povinnosť uvádzať krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu na etikete mäsa, ktoré patrí pod číselné znaky kombinovanej nomenklatúry uvedené v prílohe XI k uvedenému nariadeniu, t. j. čerstvé, chladené a mrazené mäso zo svíň, oviec alebo kôz a hydiny.

- **PRÍLOHA XI**

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č.
1169/2011**

**DRUHY MÄSA, PRE KTORÉ JE UVEDENIE KRAJINY PÔVODU ALEBO
MIESTA PÔVODU POVINNÉ** Kódy KN (kombinovaná nomenklatúra)

KN 0203 Mäso zo **svíň**, čerstvé, chladené alebo mrazené

KN 0204 Mäso z **oviec alebo kôz**, čerstvé, chladené alebo mrazené

KN 0207 Mäso z **hydiny**, čerstvé, chladené alebo mrazené

Ako označiť mäso mleté, ktoré je mixom hovädzieho a bravčového (za predpokladu, že ide o mäso ako mäso, nie o masový prípravok-polotovar)?

Pre mleté bravčové je nutné uvádzať pôvod so všetkými náležitosťami – chov, porážka (síce s výnimkou, kedy sa nemusí uvádzať presne krajina pôvodu, ale stačí EU/mimo EU), ale nariadenie 1760/2000 a prevádzacie 1825/2000 týkajúce sa označovania pôvodu hovädzieho to pre mleté hovädzie mäso nepožaduje (tam stačí len štát výroby a pôvod len keď mäso nepochádza zo zeme, kde bolo vyrobené, ostatné je dobrovoľné).

Mleté hovädzie mäso musí byť označené nasledovnými údajmi:

1. Referenčné číslo
2. Štát porážky
3. Pripravené (štát prípravy)
4. Pôvod (štát pôvodu – vyznačí sa len v prípade, ak štát pôvodu nie je štátom prípravy)

Mleté bravčové mäso sa označí podľa 1337/2013

Ako majú byť uvádzané potrebné údaje u nebalenej potraviny – mäso - (napr. v prepravkách, lodňach) na obale, alebo niekde v tesnej blízkosti?

1. údaje môžu byť uvedené priamo na etikete, pripevnenej na jatočnom tele
2. na prepravke resp. na fólii, ktorá ju pokrýva
3. na dodacích listoch

V nariadení sa uvádza, že informácie o pôvode musia byť na etikete, bude akceptované (tam, kde je to povolené nariadením 1169/2011) mať tieto informácie uvedené iba v prevodných dokladoch? (výrobky nemajúce etiketu atď.)

Článok 1....1337/2013

- V článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovuje povinnosť uvádzať krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu na etikete mäsa, ktoré patrí pod číselné znaky kombinovanej nomenklatúry uvedené v prílohe XI k uvedenému nariadeniu, t. j. čerstvé, chladené a mrazené mäso zo sviň, oviec alebo kôz a hydiny.

Ako je možné zaistiť neustále sa meniace údaje o chove, porážke a prípadne o pôvode u každej šarže pri predaji na diaľku (napr. cez web)? (je možné sa odkazovať „vid' etiketa“, alebo je nutné presne uvádzať potrebné údaje, nakoľko podľa nariadenia 1169/2011 to úplne správne nie je, tam jediné, čo môže byť doplnené až po doručení výrobku je DMT/DP).

- Povinné údaje pri predaji cez internet by mali informovať spotrebiteľa už pri jeho rozhodovaní, nie až pri samotnej dodávke „na byt“, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť o aké mäso sa jedná (s akým pôvodom)
- Pri dodaní baleného mäsa by mala byť táto informácia uvedená aj na etikete mäsa, pre porovnanie údajov s údajmi uvedenými na internetovej stránke predajcu

Ak je výrobok podobný tavenému syru, ale jedna zo zložiek je „zložený potravinový výrobok (analóg mliečneho výrobku)“, ktorého súčasťou je aj rastlinný tuk, potom pri jeho pomenovaní výrazom „tavená nátierka“ je potrebné, aby sa do názvu vložila informácia, že je s rastlinným tukom? Alebo to nie je nutné vzhľadom k tomu, že sme nepoužili slovo syr? (v prílohe posielam aj vizuál pre ilustráciu o aký výrobok sa jedná – je pri tomto obale nutné uviesť krajinu pôvodu?)

Príloha VI časť A bod 4. Áno, treba uviesť „... s rastlinným tukom“.

Ak na obale mliečného výrobku nie je uvedený výrobca len distribútor (celou adresou, t. z. končiaci Slovenskou republikou) a názov výrobku žiadnym spôsobom neuvádza spotrebiteľa do omylu, čo sa týka krajiny pôvodu je nutné uviesť krajinu pôvodu (ak je iná ako Slovenská republika)? Napr. Tavený syr roztierateľný.

A ak sa uvedie krajina pôvodu... za krajinu pôvodu sa berie miesto výroby? (pretože hlavné zložky - syry sa pri tavených syroch používajú rôzne a nemajú jednotný pôvod)?

Nie, nie je potrebné uvádzať krajinu pôvodu (zatiaľ).

Naša spoločnosť, ako prvá na Slovensku začína so spracovaním srvátky po výrobe syrov až po konečný produkt vodu. Produktami pri spracovaní srvátky sú laktóza a WPC (srvátkový proteínový koncentrát). Aby sme neuviedli spotrebiteľa do omylu a súčasná legislatíva nám neposkytuje informácie o ich správnom označení je vhodné označenie:

LAKTÓZA – monohydrát – prášková alebo je potrebné pred názov doplniť slovo potravinárska t. z.

Potravinárska LAKTÓZA – monohydrát - prášková

WPC 80% SRVÁTKOVÝ proteínový koncentrát –práškový alebo WPC 80% potravinársky SRVÁTKOVÝ proteínový koncentrát – práškový.

Je nutné pri týchto dvoch produktoch uvádzať celé výživové údaje ak budeme na obale pri laktóze uvádzať laktóza min. 99% a pri WPC bielkoviny min. 80% alebo stačí ak ich budeme uvádzať až od roku 2016 ako je to v nariadení?

- **LAKTÓZA – monohydrát – prášková (prášková **laktóza** monohydrát)**
- **WPC 80% SRVÁTKOVÝ proteínový koncentrát –práškový (práškový **srvátkový** proteínový koncentrát)**
- **Výživové údaje sú povinné od 13. decembra 2016.**

Taštička s makovou náplňou 70 g

Zloženie: **Pšeničná** múka, voda, margarín [rastlinný tuk a stužený rastlinný tuk (palmový), rastlinný olej repkový, emulgátory (E322, E471), konzervačná látka (E200), maslová aróma, regulátor kyslosti (E330), farbivo (E160a)], cukor, droždie, **pšeničný glutén**, sušené **mlieko**, zlepšujúci prípravok /pšeničný glutén, zahusťovadlo (E412), **pšeničná** múka, emulgátor (E472e), múku upravujúca látka (E300)/, jódovaná soľ, sušená **vaječná** zmes (**vaječné** bielka a žĺtka), maková náplň 42 % {mak (29,5 %), cukor, strúhanka zo **pšenice**, aróma citrónová (**pšeničný** škrob), zahusťovadlo (E1442), škorica mletá}, zmes na povrchovú úpravu [**mliečne** bielkoviny, rastlinný olej repkový, farbivá (E100, E120)].

Otázky ?

stulc@svps.sk

